

«Το συρματοπλέγμα του αίσχους»

του Χριστόφορου Μηλιώνη

«Τα αισθήματα των ανθρώπων δεν μπαίνουν σε συρματοπλέγματα»

Κύπρος του 1974 και σύγχρονη Κύπρος. Μνήμες ξυπνούν μέσα από το διήγημα του Χριστόφορου Μηλιώνη «Το συρματοπλέγμα του αίσχους». Βασικός στόχος του διδακτικού σεναρίου ήταν να γίνουν οι μαθητές «επαρκείς αναγνώστες» ενός διηγήματος με ιστορικές αναφορές: διχοτόμηση της Κύπρου, ελεύθερα ελληνικά εδάφη και εδάφη κατεχόμενα από τους Τούρκους, Αμμόχωστος, η νεκρή πολιτεία, «Πράσινη Γραμμή», Τείχος του Βερολίνου.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες του Β1 και Β2, το σχολικό έτος 2014-15, εργάστηκαν αποκλειστικά στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές επί πέντε διδακτικές ώρες και επεξεργάστηκαν πληροφορίες σχετικές με το θέμα από διάφορες πηγές: κείμενα, εφημερίδες, περιοδικά, χάρτες, φωτογραφίες και άλλο υλικό.

Ερευνώντας οι ίδιοι, πληροφορήθηκαν τι συνέβη το 1974 στην Κύπρο, ποια είναι η σημερινή κατάσταση στο νησί, ποια είναι εκείνα που δεν αλλοιώθηκαν, ποια εκείνα που έσβησαν. Ποιο είναι το «συρματοπλέγμα του αίσχους», ποιο είναι το «τείχος του αίσχους», ποια άλλα σύγχρονα τείχη χωρίζουν σήμερα τον κόσμο. Προβληματισμός και κριτική ματιά σε γεγονότα που επέτρεψε το παρελθόν να παραμένουν παρόν.

Οι μαθητές συγκέντρωσαν τα στοιχεία, τα κατέγραψαν σε Word και Power Point και, στη συνέχεια, κάθε ομάδα τα παρουσίασε στο σύνολο της τάξης, ώστε όλοι να αποκτήσουν μια σφαιρική εικόνα για το θέμα. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, ζητήθηκε από τους μαθητές να παράξουν λόγο, δείγματα του οποίου παρουσιάζονται παρακάτω.

Το πλήρες διδακτικό σενάριο με τίτλο «Το συρματοπλέγμα του αίσχους» έχει αναρτηθεί στη Βιβλιοθήκη Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων «Ιφιγένεια», στην ιστοσελίδα <http://ifigeneia.cti.gr>

Βίκυ Μπόμπολα, Φιλολόγος

Δείγματα από την παραγωγή λόγου των μαθητών για την Κύπρο

Μιλάω για τη Μεγαλόνησο,

για την πικραμένη Κύπρο μου,

για τα αιματοβαμμένα χώματα,

για τα εδάφη που τα λούζει ο ήλιος.

Κι όμως αυτά μένουν ακόμα σκοτεινά.

Κατάρα σ' αυτούς που τον πόνο σκορπάνε,

σ? εκείνους που με αίμα μεθάνε.

Λυπάμαι γιατί ριζώσαν στα χωριά μου,

στα δικά μου τα μέρη, στην πατρίδα μου.

Δεν τους ανήκουν, δεν τους αξίζουν.

Παπαγεωργίου Ευγενία, Β2

Στη Μεγαλόνησο την Κύπρο κάποιαν ημέρα

εισέβαλε πικρή η Τουρκιά σαν τη χολέρα.

Και φόνο και κακό επροκαλούσανε,

πίκρα και οδυρμό επροξενούσανε.

Οι τούρκικες οι βόμβες τρομερές τα κτήρια εγκρεμίσανε,

κι ό,τι έλαχε μπροστά και αυτό το εδιαλύσανε.

Στο αίμα το πηχτό η Κύπρος επνίγηκε,

μεμιάς στα δύο άνομα χωρίστηκε.

Τούρκοι από τη μια, Κύπριοι απ' την άλλη,

κι έτσι διαχωρίστηκε.

Οι Κύπριοι πρόσφυγες στην ίδια τους τη χώρα γενομένοι

και βαθιά, πικρά αποκαρδιωμένοι.

Χωριά μικρά, άλλα μεγάλα και άλλα μακρινά,

όλα μεμιάς εσβήσαν

και από την αγκαλιά την κυπριακή

για πάντα εφτερουγίσαν.

Και μέχρι σήμερα λοιπόν πλανάται η μαυρίλα

και δεν αφήνει το νησί να αγγίξει μια ηλιαχτίδα.

Και το συμβάν επέρασε, γίνηκε μια ανάμνηση.

Μα κάτι τρομερό η ψυχή μας απομνημονεύει:

το φοβερό και το μακρύ το συρματοπλέγμα.

Φρουρός πιστός, κανέναν δεν αφήνει να περάσει,

ούτε τους Κύπριους τους δόλιους, η πίκρα να περάσει.

Κι όλη η γη ένα ερώτημα, ένα παράπονο και μια πληγή θα έχει.

Θα φτάσει κάποτε, του χωρισμού η μέρα να τελειώνει,

μα θα βαστά η πίκρα που θα πληγώνει.

Βασιλάκος Βασίλης, Β1

Η χώρα μου η πικραμένη

η χώρα μου η χωρισμένη με μια «πράσινη γραμμή».

Δώστε πίσω τα παιδιά μας,

δώστε πίσω την ψυχή μας,

κι ό,τι άλλο επήρατε,

στη χώρα που θυσίασε την ελπίδα.

Χιλιάδες οι νεκροί,

η χώρα η ανεξάρτητη στα ολόμαυρα ντυμένη

κλαίει και οδύρεται με την ευχή αυτή.

Νοσταλγεί το χαμένο έδαφός της.

Ένας άσπρος άνεμος σφυρίζει?

Μύρισαν οι χαμένες ψυχές. Μύρισε το αίμα.

Έλα να πάμε στα χαμένα.

Έρχεται η φλόγα από τα δάση

κι ο θάνατος να μας δικάσει.

Τα πάντα σβήσαν ένα ένα

με του θάνατου το βλέμμα.

Έλα να πάμε στα χαμένα.

Σ' αυτή τη χώρα τη θλιμμένη,

την Κύπρο τη μοιρασμένη.

Κωνσταντινίδη Μαρία, Β1

